

บันทึก

เรื่อง ทหือปัญหากฎหมายตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐
(กรณีการแก้ไขประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพือผ่อนผันให้
ชาวประมงที่ทำการประมงสัตว์น้ำชนิดอื่นในฤดูปลาทุมิใช่และฤดูมิ
ปลาทุขนาดเล็กแต่ติปลาทุขึ้นมากไม่เก็นร้อยละสิบ)

กรมประมงได้มีหนังสือ ที่ กส ๐๕๐๓(๓)/๑๔๘๑๗ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๒๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมประมงได้รับหนังสือร้องเรียนจากกลุ่ม เกษตรทำประมง ว่าได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากสมาชิกของกลุ่มฯ ซึ่งมีอาชีพทำการประมงด้วย เครื่องมืออวนล้อมจับ อวนลอย ทำการประมงปลาหลังเขียวเป็นหลัก การลงอวนบางครั้งอาจติ ปลาทุขึ้นมากด้วยโดยไม่เจตนา เมื่อปลาทุติติขึ้นมากจะปล่อยไปก็ไม่มีประโยชน์ เพราะปลาทุตาย เสียก่อนเป็นส่วนมาก การที่มีปลาทุถูกจับปะปนขึ้นมากับปลาหลังเขียวและปลาอื่น ๆ เช่นนี้ เป็น การฝ่าฝืนประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องกำหนดฤดูปลาทุมิใช่และห้ามใช้เครื่องมือ บางชนิดจับปลาทุและกำหนดขนาดตาของเครื่องมือบางชนิดในฤดูมิปลาทุขนาดเล็ก ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ หากถูกพนักงานเจ้าหน้าที่จับกุมดำเนินคดีก็ต้องได้รับโทษ อาจถูกศาลสั่งริบ เรือและเครื่องมือได้ จึงขอให้กรมประมงพิจารณาผ่อนผัน โดยขอให้วางมาตรการว่าหาก ชาวประมงจับปลาทุติติปะปนขึ้นมากับปลาชนิดอื่นไม่เก็นร้อยละ ๒๕ ของปริมาณสัตว์น้ำทั้งหมด แล้ว ก็ไม่ควรจะมีความผิด ทั้งนี้ เพือเป็นการผ่อนผันให้ชาวประมง

กรมประมงพิจารณาแล้วเห็นว่าเพือผ่อนผันให้ชาวประมงผู้ประกอบอาชีพด้วย เครื่องมืออวนล้อมจับและอวนติติตาที่ทำการประมงสัตว์น้ำชนิดอื่น แต่ติติปลาทุขึ้นมากด้วยกรม ประมงจึงดำริที่จะเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงเกษตร และสหกรณ์โดยเพิ่มข้อความว่า “ข้อ ๑๑. การใช้เครื่องมืออวนประเภติติติตา และอวนประเภติ ล้อมจับมีสายมากทำการประมงสัตว์น้ำชนิดอื่น ๆ ในระยะเวลาห้ามตามข้อ ๑.และข้อ ๓. นั้น หาก ปรากฏว่ามีปลาทุปะปนขึ้นมากมีจำนวนไม่เก็นร้อยละ ๑๐ ของปริมาณสัตว์น้ำทั้งหมดที่ทำการ ประมงได้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้กระทำมิได้เจตนาทำการประมงปลาทุ” กรมประมงจึงหาหรือ ว่า ร่างประกาศดังกล่าวที่กรมประมงยกสร้างขึ้นนั้น หากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศ บังคับใช้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว จะมีผลตามกฎหมายหรือไม่ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗)ได้พิจารณาปัญหา ดังกล่าวพร้อมทั้งฟังคำชี้แจงของผู้แทนกรมประมงแล้ว มีความเห็นว่าร่างประกาศดังกล่าวข้อ ๑๑. ที่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้กระทำมิได้เจตนาทำการประมงปลาทุนั้น ข้อสันนิษฐานเป็นเรื่อของวิธี

พิจารณาความซึ่งมีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติไว้ในมาตรา ๘๔ (๒)^๑ ว่าต้องเป็นข้อสันนิษฐานในกฎหมาย ดังนั้น ฝ่ายบริหารจะกำหนดข้อสันนิษฐานเอาเองหาได้ไม่

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์

(นายอมร จันทสมบุรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๒๕

^๑ มาตรา ๘๔ ถ้าคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกล่าวอ้างข้อเท็จจริงอย่างใด ๆ เพื่อสนับสนุนคำฟ้องหรือคำให้การของตน ให้หน้าที่นำสืบข้อเท็จจริงนี้ตกอยู่แก่คู่ความฝ่ายที่กล่าวอ้าง

แต่ว่า (๑) คู่ความไม่ต้องพิสูจน์ข้อเท็จจริงซึ่งเป็นที่รู้จักกันอยู่ทั่วไป หรือซึ่งไม่อาจโต้แย้งได้ หรือซึ่งศาลเห็นว่าคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้รับแล้ว

(๒) ถ้ามีข้อสันนิษฐานไว้ในกฎหมายเป็นคุณแก่คู่ความฝ่ายใด คู่ความฝ่ายนั้นต้องพิสูจน์แต่เพียงว่าตนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งการที่ตนจะได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานนั้นครบถ้วนแล้ว